

חינוך הילד "לא רוצה"

1. לעבור מהנהגת הקדושה להנהגת השכינה

וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת לה'. שש שנים תזרע שדרך ושש שנים תזמר פרמך ואספת את תבואתה: ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' (ויקרא כה, א-ד)

2. שורש כל המצוות

בהר סיני - מה עניין שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצוות נאמרו מסיני אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה (ופרטותיה) ודקדוקיה מסיני אף כולן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני כך שנויה בת"כ. (רש"י על ויקרא פרק כה פסוק א)

3. חינוך בנייחא

וידבר ה' אל משה לאמר כו' כי תבואו כו' ושבתה הארץ שבת לה', והוא שהבטיח הש"י לישראל כשיבואו לארץ ישראל יהי לבם בנייחא כי ארץ מורה על הלב, וזה ושבתה, הארץ שיהי לבם בנייחא... ושבתה הארץ שבת לה', ענין שמיטה הוא אות לישראל כי לה' הארץ ומלואה וכמו דאית' בזה"ק שיש אתון רברבין ואתון זעירין, אתון זעירין הוא שבת כי שבת הוא אות לישראל כי הש"י הוא הפועל כל דבר ומפעולות אדם לא יעשה שום דבר, ואתון רברבין הוא שמיטה כי כאשר יעברו שבע שנים יוכרח להיות שנה שלימה שיתראה בה כי לה' הארץ, ואין לשום אדם כח פעולה רק לה' לבדו. (ספר מי השילוח - פרשת בהר)

4. הכל נעשה כדי שהאדם יבחר בעצמו בטוב

ואמנם.. צריך שתדעי עיקר גדול בעניין העבודה המסורה לאדם, וזה, כי הנה כל הנבראים תלויים בבוראם, ואין להם ענין זולת מה שמושפע בהם ממנו, על כן אינם אדונים בפעולותיהם ומעשיהם, אלא כל מעשיהם בהכרח מצד מה שהם מושפעים ממנו ית'. רק האדם יש לו סגולה זאת פרטית, שיש בידו הבחירה, ויש לו כח לפעול ברצונו בלא הכרח, והוא מה שאמרו ז"ל (ברכות לג ע"ב), "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים". ונמצא, שגם האדם ודאי תלוי בבורא ית' ככל שאר הנבראים, אלא שמצד העבודה ניתן לו מציאות ענין שבו לא יהיה תלוי בבורא ית' כלל, אלא ברצונו עצמו. (רמח"ל, ספר דעת תבונות - קמד - קסה)

5. חינוך שהוא כולו שביתת הארץ

אך אמנם בוודאי הגמור שהשכינה לא הגיעה לשלמותה ולמנוחתה הראויה לה עד שבאו ישראל לארץ... כלומר אז תשבות ותנוח לגמרי ולא קודם לכן. וכל שכן שאז מתקשרת נפשה של ארץ שהיא סוד השכינה, עם גופה ממש שהיא ארץ ישראל התחתונה, וההתקשרות הזו הוא שגורם לה נחת רוח השלם. (רמ"ד וואלי, ויקרא כה, א)

6. חינוך להעצים את כוח הרצון

שמיטה ויובל הם בחינת שבת כמו שכתוב והייתה שבת הארץ, בחינת הארת הרצון, ועל כן, הכל הפקר, זה רמז על הארת הרצון שמתפשט הארת הרצון כל כך עד שאין אחד מפקיד לצמצם משלו רק הכל הפקר כי אין שום צמצום כלל רק רצון פשוט בכל העולם (ליקוטי הלכות, רבי נתן, חושן משפט, הלכות שכירות פועלים ב, ה)

7. חינוך למוטיבציה

צריך שיתגדל הרצון בכלל בכוחו השלם ואחר כך מפתחים אותו בקודש, ודרך החינוך הרגיל צריך להיות בין לגדולים בין לקטנים הגדלת הרצון והגברתו וצחצוח טהרתו ותעופת האידיאליות שלו כאחת. בכלל "בראתי יצה"ר בראתי לו תורה תבלין", כלול הוא גם כן תוכן זה שאין הרצון משתכלל בטהרתו כי-אם על ידי השפעתה של תורה. ואם אנו רואים ירא-שמים בלא תורה נדע שהרצון שלו איננו תקיף, על כן תיקון שלו בעולם הוא חלש. ולפי כוחה של תורה מתגדל אומץ הרצון, ועם זה הוא מתעלה מקדושה, וזהו עליון הפועל בעולם. (מידות הראי"ה, רצון)

8. גם עבודת הגדלת הרצון הוא מאת ה'

ונמצא כי במצות שמיטה נאמר יסוד לכל התורה כולה באיזה אופן צריכים לקיים המצוות שיהיו בשלימות בין מתוך יראה של עבד בין מתוך אהבה של בן בין מתוך דבקות של בן זוג. ולכן המשמעות של נאמרו כללות ופרטות בסיני בא לומר שכל המצוה עם כללות ופרטות עיקר נתינתה הוא מה שהיה בסיני ששם נתקדשו ונשאו כנ"י לה' ... (בית גמזי, הרב לוריא, בהר)